C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 21rji-1340/2025 Judecătoria Orhei, sediul Central

Judecător Iurie Movilă

D E C I Z I E
În numele Legii

02 aprilie 2026 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de apel Nord

În componența:
Președintele de complet, judecător Ion Talpa
Judecătorii Viorica Severin, Cristina Prisacari

judecând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul condamnatului Drangoi Ion, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 10 noiembrie 2025, prin care s-a respins ca inadmisibilă plângerea condamnatului Drangoi Ion împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, care conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale,

după expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 10 noiembrie 2025:

S-a declarat inadmisibilă plângerea depusă de condamnatul Drangoi Ion împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a explicat condamnatului Drangoi Ion că plângerea sa a fost declarată inadmisibilă, deoarece nu a înlăturat neajunsurile constatate prin încheiere judecătorească, ceea ce nu exclude posibilitatea depunerii repetate a plângerii cu acelaşi obiect, dacă înlătură toate cerinţele din încheierea judecătorului de instrucţie.

Condamnatul Drangoi Ion şi-a expus dezacordul cu soluția adoptată şi a depus recurs, prin care a solicitat casarea încheierii, examinarea cauzei referitor la condițiile inumane, indicând probele relevante la plângere, iar datele concrete pentru deținerea sa în penitenciarul nr.-18 Brănești, urmînd a fi calculate în baza datelor dosarului personal al ANP, cu reducerea din pedeapsă cu calcularea a 2 zile din 10 zile de detenție.

În conformitate cu prevederile art. 447 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice pârților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului și a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului declarat de condamnat, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Verificând argumentele invocate în recurs, legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul declarat urmează a fi admis ca fiind fondat, iar încheierea contestată urmează a fi casată integral, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanţa de fond, reeşind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) p. 2) lit. c) Cod de procedură penală al RM, se indică, că judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii:

d) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.

Conform art. 469 alin. (1) pct. 17[1]) Cod de procedură penală al RM, la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: 17[1]) constatarea condiţiilor de detenţie a condamnaţilor.

Colegiul penal operează cu prevederile art. 471 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, care indică, că chestiunile specificate la art. 469 alin. (1) pct. 5), 11) şi 14) se soluţionează de către judecătorii instanţei de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art. 469 alin. (1) se soluţionează de către judecătorul de instrucţie la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa.

Conform art.473[2] alin. (1) Cod de procedură penală al RM se indică că plîngerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a

cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul, după caz, din care a fost eliberat.

Potrivit art.473[2] alin. (2) Cod de procedură penală al RM, se indică la fel, că plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin.(1) trebuie să conţină datele privind perioada şi locul detenţiei, precum şi descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi, copiile plîngerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea.

La fel, potrivit art. 473[3] alin. (1) Cod de procedură penală al RM, se reglementează, că plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatuluise examinează de către judecătorul de instrucţie, cu participarea condamnatului şi, după caz, a avocatului acestuia şi a reprezentantului administraţiei instituţiei penitenciare.

Potrivit art. 473[3] alin. (2) Cod de procedură penală al RM se indică, că sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a condiţiilor de detenţie invocate de condamnat şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administraţiei instituţiei penitenciare.

Colegiul penal constată, că la examinarea plângerii referitor la condamnatul Drangoi Ion instanţa de fond nu a respectat normele procesuale şi nu a examinat cererea adresată în condițiile prevăzute de procedura penală, cauza fiind examinată unipersonal și superficial, ca rezultat instanța de fond pripit a ajuns la concluzia de inadmisibilitate a plângerii condamnatului împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitor la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, înaintată în condiţiile art. 473[2] din Codul de procedură penală.

Instanța de fond a reținut, că la 30.09.2025, în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare, plângerea depusă de condamnatul Drangoi Ion referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Studiind plângerea plângerea condamnatului, judecătorul de instrucţie, prin încheierea din 30 septembrie 2025, a considerat necesar de a o declara inadmisibilă.

Astfel, prin încheierea judecătorului desemnat cu atribuțiile judecătorului de instrucție al Judecătoriei Orhei, sediul Central din 30 septembrie 2025, s-a

comunicat condamnatului despre neajunsurile admise la înaintarea plângerii referitoare la condiţiile de detenţie, i s-a acordat un termen de 30 zile de la primirea încheieri pentru înlăturarea neajunsurilor *şi anume*:

-să indice perioada şi locul de detenţiei pentru care solicită reducerea termenului pedepsei; să descrie detaliat condiţiile materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate; să anexeze probe relevante în susţinerea plângerii înaintate (răspunsurile administraţiei instituţiei penitenciare la plângerile adresate cu privire la condiţiile de detenţei, după caz explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi).

În conformitate cu art.473^2 Cod de procedură penală, (1) Plângerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul, după caz, din care a fost eliberat.

(2) Plângerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin.(1) trebuie să conţină datele privind perioada şi locul detenţiei, precum şi descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi, copiile plîngerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plângerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea.

(2^1) În cazul în care plângerea depusă nu corespunde cerinţelor prevăzute la alin.(2), judecătorul de instrucţie stabileşte condamnatului un termen rezonabil, dar nu mai mare de 30 de zile, pentru înlăturarea neajunsurilor.

(2^2) Dacă condamnatul îndeplineşte în termen toate cerinţele din încheierea judecătorului de instrucţie, plângerea se consideră depusă la data prezentării iniţiale. În caz contrar, plângerea se declară inadmisibilă.

În speță, condamnatul a primit încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 30 septembrie 2025 la data de 02 octombrie 2025, fapt confirmat prin semnătura acestuia de pe avizul de recepţie a corespondenţei (f.d. 8).

Astfel, având în vedere că termenul de 30 zile acordat condamnatului pentru înlăturarea neajunsurilor constatate prin încheierea judecătorească din 30 septembrie 2025 a expirat şi ultimul nu a îndeplinit cerinţele din aceasta, judecătorul de instrucţie a ajuns la concluzia de a declara inadmisibilă plângerea,

explicând condamnatului că plângerea a fost declarată inadmisibilă, deoarece nu a înlăturat neajunsurile constatate prin încheierea judecătorească, ceea ce nu exclude posibilitatea depunerii repetate a plângerii cu acelaşi obiect, dacă înlătură toate cerinţele din încheierea judecătorului de instrucţie.

În sensul dat, însă, studiind materialele cauzei, instanța de recurs reiterează faptul, că instanța de fond pripit și cu o motivare eronată, bazată pe circumstanțe neverificate, fără a examina de fapt fondul cererii adresate, a ajuns la concluzia privind inadmisibilitatea plângerii condamnatului împotriva administraţiei penitenciare referitor la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, înaintată în condiţiile art. 473^2 din Codul de procedură penală.

Or, în plîngerea sa, condamnatul a indicat expres că s-a deținut în Penitenciarul nr.-18 Brănești și solicită constatarea detenției sale în condiții inumane, anume în acest penitenciar, ce ține de perioada concretă și condițiile în acest penitenciar, urmînd a fi stabilite din materialele dosarului personal al condamnatului.

Astfel, în împrejurările constatate instanţa de recurs ajunge la concluzia că erorile admise de instanţa de fond la examinarea plângerii condamnatului nu pot fi corectate în instanţa de recurs, împrejurare ce impune casarea încheierii atacate, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanţa de fond, în același complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanţa de judecată urmează să ţină cont de prevederile legale şi de cele relatate mai sus, să verifice circumstanţele necesare pentru examinarea plângerii, cu emiterea unei încheieri legale şi întemeiate.

În corespundere cu art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală al RM, Colegiul penal,

D E C I D E :

Admite recursul declarat de condamnatul Drangoi Ion, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 10 noiembrie 2025, încheiere care se casează, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător Ion Talpa

Judecător Viorica Severin

Judecător **Cristina Prisacari**